

KONSERNIOHJE

1.

Omistajapoliittisten tavoitteiden mukaisesti konserniohjeella pyritään yhtenäistämään yhteisöjen ohjausta ja lisäämään toiminnan läpinäkyvyyttä sekä tehostamaan tiedon kulkua.

2. Konserniohjeen soveltamisala

Konserniohje koskee Pertunmaan kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta. Kunnan konserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat yhteisöt:

KOy Pertunmetsä
Asunto Oy Pertunmaan Mansikkamäki

Kunnan osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteisyyttä ja osakkuusyhtymää. Kunnan osakkuusyhteisöjä ovat seuraavat yhteisöt:

Asunto Oy Pertunrinne
KOy Kuortin Säästöpankintori

Kunta on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

Etelä-Savon maakuntaliitto kuntayhtymä
Koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymä

3. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen

Konserniohjeen hyväksyy kunnanvaltuusto. Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kunnan määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa tai vastaavissa toimielimissä.

4. Konserniohjeen sitovuus

Kuntakonsernissa hyväksytyt konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu.

5. Konserniohjaus ja –johtaminen

Kunnanvaltuusto

Omistajaohjauksessa kunta ottaa huomioon yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei käytetä siten, että yhteisön päätös tai toimenpide tuottaa yhteisön toiselle omistajalla tai muulle epäoikeutettua etua.

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten kanssa, noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

Kunnanvaltuusto hyväksyy kunnan konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet, määrittelee kunnan omistajapolitiikan, on kuntakonsernin toiminnan ylin valvoja ja hyväksyy toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviossa ja taloussuunnitelmassa koko kuntakonsernille. Hyväksyy konserniohjeet. Hyväksyy konsernitilinpäätöksen. Nimeää kunnan edustajat kuntayhtymiin.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnon ja talouden koordinoinnista, vastaa siitä, että yhteisöjen valvonta on järjestetty ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista. Valitsee kunnan edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin ja antaa näille ohjeet kunnan edustajien nimeämisestä hallitukseen, antaa ohjeet merkittävistä taloudellisista ja toiminnallisista linjaratkaistusta yhteisöjen hallituksissa toimiville kunnan edustajille, antaa toimintakertomuksen yhteydessä valtuustolle oleelliset tiedot konsernin toiminnasta ja taloudesta

Kunnanjohtaja

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan konsernipolitiikkaa, vastaa konserniohjeiden mukaan kunnanjohtajalle kuuluvista tehtävistä, seuraa kunnan omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kunnanhallitukselle, seuraa kunnan kuntakonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämisestä kunnanhallitukselle.

Toimialajohtaja

Toimialajohtaja seuraa omalla toimialallaan kunnan omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa konsernijohtolle, seuraa toimialallaan kuntakonsernin ja konserninohteiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämistä konsernin johdolle.

6. Konsernin raportointi

6.1 Tiedonantovelvollisuus

Kunnan tytäryhteisön hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen toimintasuunnitelmat, toiminnan ja talouden seurantaraportit, tilinpäätökset ja välitilinpäätökset sekä kokousten esityslistat ja pöytäkirjat tulee toimittaa kunnanhallituksen tietoon.

Konserniin kuuluvien tytär- ja osakkuusyhteisöjen sekä kuntayhtymien on annettava konsernitilinpäätöstä ja mahdollista välitilinpäätöstä varten kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan säännösten ja ohjeiden mukaiset tiedot kunnan taloushallinnon pyytämässä muodossa ja sen antaman aikataulun mukaisesti.

6.2. Kirjanpito-, tilinpäätös- ja konsernitilinpäätösperiaatteet

Konserniin kuuluvissa yhteisöissä noudatetaan kuntalain ja kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätösperiaatteita sekä määräyksiä.

Konsernitilinpäätökseen kuuluvat konsernituloslaskelma, konsernitase ja konsernin rahoituslaskelma ja tarvittavat liitteet. Tytäryhteisön tilivuosi on kalenterivuotta vastaava.

Tarvittaessa konsernijohtoon pyynnöstä on tytäryhteisön annettava muitakin selvityksiä toiminnastaan ja taloudestaan.

7. Keskitetyt konsernipalvelut ja keskitetyt toiminnot

7.1. Rahoitus ja riskien hallinta

Tytäryhteisöt hoitavat rahoituksensa ja riskien hallintansa itsenäisesti ellei

kunnanvaltuusto muuta päätä. Konsernin rahoitushuollossa voidaan kuitenkin hyödyntää kunnan luottokelpoisuus samoin kuin mahdolliset volyymiedut esim. siten, että tytäryhteisöt ovat mukana kunnan tekemissä tarjouspyyntökierröksissä, jotka koskevat mm. rahoitusta ja vakuutuksia

7.2. Takauksen ja vakuuden antaminen

Takauksista päättäminen kuulu kunnanvaltuuston toimivaltaan. Kunta voi taata tytär- tai osakkuusyhteisön ottolainoja, mikäli se alentaa lainakustannuksia tai tytäryhteisöllä ei ole muita vakuuksia. Kunta vaatii pääsääntöisestä takaukseen vastavakuuden. Kunnanhallituksella on perustellusta syystä toimivalta olla vaatimatta vastavakuutta.

8. Henkilöstöpolitiikka

Konsernin tytäryhteisöjen on noudatettava toiminnassaan soveltuvin osin kunnan henkilöstöpolitiikan ja henkilöstöstrategian periaatteita. Tytäryhteisöt järjestävät eläkevakuutuksensa kuntien eläkevakuutuksessa silloin kun se on kunnan edun mukaista eikä tytäryhtiön etu muuta edellytä.

9. Yhteiset palvelut

9.1 Palvelujen hankinta konserniyhteisöltä

Palveluja hankittaessa (hallinto- ja tieto-, talous- ja henkilöstöhallinto-, materiaali-, tila- ja kunnossapitopalveluja) on selvitettävä kuntakonsernin tarjoamat palvelut ja niiden kilpailukykyisyys muihin käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin nähden.

9.2. Hankintatoimi

Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen on noudatettava julkisista hankinnoista annettua lakia ja kunnan hankintaohjetta.

Hankinnoissa on käytettävä lisäksi yhteishankintojen kilpailuttamismahdollisuus.

10. Kuntakonsernin tarkastus ja valvonta

Kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta vastaa konsernin johto, johon kuuluvat toimijat ovat tässä konserniohjeessa määritelty.

Konsernivalvonnan kohdealueita ovat erityisesti konserniyhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi.

Tavoitteena on osaltaan varmistaa että yhteisön toiminta on tehokasta ja tuloksellista, informaatio luotettavaa ja, että säännöksiä ja toimintaperiaatteita noudatetaan.

10.1. Tytäryhteisöjen sisäinen valvonta

Tytäryhteisöjen sisäinen valvonta järjestetään kunnan sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti. Tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajan vastuulla on sisäisen valvonnan rakenteiden luominen omassa organisaatiossaan.

10.2 Tytäryhteisöjen tilintarkastus ja tarkastuslautakunnan tehtävät

Kunnan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida kuntakonsernia koskevien tavoitteiden asetteluja. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntakonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä huolehtiminen.

Kuntalain 72 §:n mukaan valtuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamiseksi yhden tai useamman tilintarkastajan. Tilintarkastajan tulee olla JHTT-tilintarkastaja tai JHTT-yhteisö. Osakeyhtiön tilintarkastuksesta on voimassa, mitä osakeyhtiölaissa ja tilintarkastuslaissa säädetään. Tilintarkastajan valitsee yhtiökokous.

Kuntalain 74 §:n tarkoittamalla tilintarkastajalla on oikeus tarkastaa yhteisön toimintaa ja tavoitteiden toteutumista haluamassaan laajuudessa. Yhteisö antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa niiden saannissa.

Kunnan vastuullinen JHTT-yhteisö valitaan mahdollisuuksien mukaan myös tytäryhteisöjen tilintarkastajaksi. Tilintarkastajan valinnasta päättää kuitenkin ao. tytäryhteisön toimielin.

11. Tytäryhteisöjen neuvotteluelvoitteet ja kunnan edustajien ohjeistaminen

Kuntakonserniin kuuluvan yhteisön on ennen omaa päätöksentekoaan selvitettävä konsernijohdon ennakkokäsitys asiaan silloin kun päätettävä asia merkittävästi vaikuttaa yhteisön tai kunnan toimintaan tai taloudelliseen vastuuseen.

Tytäryhteisön johdon tulee toimia huolellisesti ja yhteisen edun mukaisesti.

Yhteisön hallituksen on hankittava konsernijohdon kannanotto seuraaviin toimenpiteisiin:

- tytäryhtiön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen muuttaminen
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- kiinteistö- ja yrityskaupat
- merkittävä lainanotto ja -anto
- periaatteelliset ja merkittävät sopimukset
- merkittävät henkilöstöpoliittiset ratkaisut
- yhtiön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan tai saneerausmenettelyyn hakeutuminen

12. Tiedottaminen konsernia koskevista asioista

Kuntalain 29 §:n mukaisesti kunnan tulee sopivin tavoin tiedottaa asukkailleen yhteisön tai säätiön toiminnasta.

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksesta vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kunnan puolesta kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa.

13. Konserniohjeen voimaan tulo

Konserniohje astuu voimaan 1.1.2023

Konserniohjeet on hyväksyttävä jokaisen Pertunmaan kunnan tytäryhteisön yhtiökokouksessa, jonka jälkeen ne sitovat tytäryhteisöä.